



Јуу - јепселдү
советский ийде -
күчтерге —
М А К!

Агитатордын БЛОКНОДЫ

АГИТАТОРДЫН БЛОКНОДЫ

2 №
февраль
1979 j.

КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пропаганда ла
агитация бөлүги

АМЫР-ЭНЧҮНИ ЛЕ СОЦИАЛИЗМДИ КОРЫРЫНДА

23 февральда советский албаты ла онын черүчилери, бистин гран ары јанындагы најыларыс Советский Черүнинг ле Талайла јүрер Военный Флоттын 61 жылдыгын јаан көдүрингилү темдектегилеер. Улу Октябрьдын революционный једимдерин корырына ла телекей үстиндеги эн баштапкы социалистический государствого јеткер јок болорын јеткилдеерине төзөлгөн черүбис ле флотыс ат-нерелү јол өткөн, бойынын јуучыл мааныларын качан да ундылбас макка курчаткан.

Октябрь јенген кийинде Россиянын ишмекчи клазына антарылган кулданаачы класстардын калапту удурлажын туй баскадый, революционный једимдерди телекейлик империализмнин умзаныжынан корып алгадый черү керек болгон. В. И. Ленин социалистический Ада-Төрөлдү корыры керегинде коо бүдүмдү үредү иштеп тургускан, социалистический государствонын черүзин јангы бүдүмдү черү эдип төзөйтөнинин классовый аайын ла ээжилерин јартаган, јуу-јепселдү ийде күчтерди партия башкаратаны — ол советский военный строительствонын төзөлгөзинин төзөлгөзи, онын эн бийик ле турум-кай ээжизи деп түп шүүлте эткен. Владимир Ильич јангы черүни ле флотты төзөөри, Октябрьский революциянын једимдерин јуу-јепселле корырын јеткилдеери јанынан партиянын бастыра практический ижин башкарган.

Революцияны јуу-јепселле корыйтаны керегинде Лениннин ајыктандырып айткан сөстөринин ойгорын история илелте ле бүдүмјилү керелеген. Улу Октябрь јенген ле кийинде ичбойындагы контрреволюция ла телекейлик им

үсти орто өлүмдү жеткер жууктап келген. Ол күндөрдө телекейдеги баштапкы социалистический государствонун турар-турбазы чын керекте военный суракка түртүлө берген. «Социалистический республиканы жуу-жөпселле корыыры жогынан бис жүрүп болбогону» — деп, В. И. Ленин айткан.

1918 жылда 28 январьда ла 11 февральда Владимир Ильич Ишмекчи-Крестьянский Кызыл Черү ле Ишмекчи-Крестьянский Кызыл Флот төзөөри керегинде Албаты Комиссарлардын Соедининг декреттерине кол салган. Большевиктердин партиясы ла Советский башкару социалистический Ада-Төрөлисти корыырга туруп чыгаар деп кычырарда, 1918 жылда февраль айда мундар тоолу ишмекчилер ле крестьяндар Кызыл Черүге киргендер. Кызыл Черүнинг отрядтары ла полкторы ол лотарыйын өштүгө удур барып, онын табарузын турумкай кайра согуп тургандар. Коркушту уур айалгаларда, гражданский жуунун ла империалисттердин жуу-жөпселдү интервенциязынын от-жалбажына алдырган ороон хозяйственный бускалагнын айалгазында болордо, Коммунистический партия исторический ат-нерелү керек бүдүрген: практический ченемели жок то болзо, ол историяда баштап

лары артыктаганынан улам, сүреен жаан жылытулардын баа-зыла фашистский Германия ла онын союзниктери баштап тарыйын удурум једимдерге једип алгандар. Је Јуу-јепселдү Советский Ийде-Күчтер эрчимдү ле калапту јуу-согуштар өткүрип, фашистский Германиянын капиталистический телекейде эн жаан ийде-күчтү черүзин баштапкы ла катап токтодоло, агрессиянын оной ары таркаар јолын кезе соккылаган.

1941 јылда Москванын јанындагы исторический јуу-согушта немецко-фашистский черүнинг төс биригүзи оодо соктырган, онызы јуунын өдүп турган аайында кезем кубулта башталганы болгон. 1942—1943 јылдарда Волгадагы, Кавказ учун ла Курсктын јанындагы јуу-согуштарда немецко-фашистский черүлер јотконду согулталардан чучурап, орныкпас жылытуларга алдырган. Ада-Төрөл учун Улу јуунын ла бастыра экинчи телекейлик јуунын өдүп турган аайында төс кубулта анайып јеткилделген. Стратегический баштанкайды учына јетире бойынын колына алып, бастыра фронтло ийде-күчтү ичкерлешти элбеде баштап, Јуу-јепселдү Советский Ийде-күчтер фашистский олјочыларды бистин Төрөлистин јеринен чыгара сүргендер. Олор бойынын интернациональный молјузын ак-чек бүдүрип, Европанын ла Азиянын көп тоолу албатыларын туш јерден келген олјочылардын кулданыжынан јайымдагандар. Советский јуу-јепселдин согулталарына чыдашпай, 1945 јылда 8 майда фашистский Германия, 1945 јылда 2 сентябрьда дезе милитаристский Япония эрмек јогынан капитулировать

ветский военный наука ла военный искусство артыктап турганын бүдүмүлү керелеген. Стратегический ичкерлеш бистин черүлердин жуучыл керектеринин төс бүдүми болгон. Жуунын жылдарында советский полководецтер ле военачальниктер 51-ден көп стратегический операциялар, ол тоодо 35 ичкерлейтен операция, өткүргендер. Москва ла Ленинград жанындагы, Волгадагы, Кавказ учун ла Курск жанындагы жуу-согуштар, Белоруссиядагы операция, Берлиндеги тартыжу ла оонг до өскөлөри жуулардын историязына военный искусствонун жаркынду жозокторы болуп кирип калган.

Коммунистический партияга ленинизмнин идеяларына беринер санаалу эдип тазыктырткан советский черүчилер Улу Октябрьдын једимдерин тынын кысканбай корып, чын ла текшилей ат-нерезин көргүскендер. Жуу-согуштардагы ат-нерелү керектери учун 7 миллионнон көп улус ордендерле, медальдарла кайралдаткан. 11,5 муннан көп черүчилер Советский Союзтын Геройы деп адаткан. Олордын үч төртинчи үлүзине шыдары — коммунисттер, 11 проценти — комсомолдор. «Кичү јер» деп бичигинде Леонид Ильич Брежнев мынайда бичийт: «Бистин черүбистин жуучылдарынын, командирлеринин, политишчилеринин үлүзине не келишкенин эмди, чактын үчинчи үлүзи өткөн согында, эске алынганда, ол ончозы болгон, ого чыдажар аргалу болгон деп, кезикте бүтпей де турарын. Је чыдашканыс, ончоны өдүп ле јенип, фашисттерди оодо сокконыс».

Ада-Төрөл учун Улу жуу тужында Туулу Алтайдын да уулдары ла кыстары качан да өчпөс макка курчаткан. Бистин јеристен 23 черүчи Советский Союзтын Геройы деп

телекейди бийлеерге умзанган империалисттердин пландары бүтпезин иле керелеген.

Фашистский Германия ла оны ээчий милитаристский Япония оодо соктырганы Европанын ла Азиянын бир канча ороондорында албаты-демократический строй јенерине јарамыкту айалгалар тӱзӱгӱн, колониальный албатылардын национально-јайымданаачы тартыжузы ӱзӱрине улу-јаан салтар јетирген. Социализм јагыс орооннын кеминен чыгып, телекейлик система боло береле, јылдан јылга там ла ӱзӱп, тынып турат.

ӱлӱ-коногы једип брааткан капитализмде келер ӱйи де јок, калык-јонды кӱдӱргедий идеялары да јок. Бойынын кыйалта јок ӱлӱтӱн ӱйин удадарга, ол сырагай калганчы, сырагай јеткерлӱ де аргаларды тuzаланарынан јана баспай јат.

Je јуунын кийиндеги ӱйдӱ телекейдеги айалга ла ийде-кӱчтердин кеми тӱзинен ала амыр-ӱнчӱнин, демократиянын ла социализмнин тузазына кубулган.

Кижиликтин историязында сырагай ла бускаланду јуу-јепсел — термоядерный јуу-јепсел эдилгенинен улам јууны болдыртпайтан задача бу ӱйдӱ анчадала јаан учурлу болуп јат.

Телекейлик јуу социализмнин ороондорына керек јок, иштеп јаткан албатыга керек јок. Јагыс ла империалистический государстволордын јагы телекейди јаман кӱрӱп, калјуурып турган реакционный бӱлӱк улустары Советский Союзка ла социалистический лагерьдин ӱскӱ ороондорына јуу-јепселдӱ табаратан јӱӱлгек пландар тӱзӱп јадылар. Онын учун империализм турганча, олјочыл јуулар башталгадый айалга да артат.

Коммунистический партиянын јетирген кичеемелинин шылтузында Советский государствонин кор

АГИТАТОР ФЕРМАДА

Майма аймакта Карымдагы совхозтын сыгын өскүрөөчилери «Партиянын пландары — бистинг пландарыс» деген девизтү иштеп турулар. Олордын ижининг јери тös јурттагы фермадан ыраак өзöктö дö јаткан болзо, улус јакшынак күнди — СССР-дин Верховный Советине öдөтөн выборлордын күнин иште јарамыкту једимдерле уткыырга белетенип, жүрүмин јилбүлү өткүрип турат. Олорды ич те, тыш та политиканын сурактары, телекейлик жүрүм де тын јилбиркедип јат.

Улустын мындый јилбүзүн канча ла кире толо јеткилдейтени — ол бистинг молјубыс, совхозтын партийный комитедининг, бастыра организационно-пропагандистский активтинг молјузы.

Карым јуртта агитатор болуп Поткина Лидия Ивановна иштеп јат. Јарым јыл мынан озо ол сыгын өскүрөөчи болуп иштеген, эмди дезе јурт клубтын заведующийи болуп јат. Шак онын учун аг

бүгүн кем озолоп турганын, төс журтта кемге учурлай флаг көдүрилгенин, кемди иштеги мактын календарине бичийтенин, сыгын өскүрөөчилердин балдары шкодо канайып үренгилеп турганын билип алар.

Иштеген күннин кийинде сыгын өскүрөөчилер журт клубына келгилейт. Мында, айылда чылап, эптү-жакшы, жылу, аручек. Айландыра, керек дезе фойеде де, чечектер. Улус клубта жаңы бичиктер керегинде обзор, куучын-беседа угар, кино көрөр аргалу. Көслө көргөдий бастыра агитация мында. Стенелерде сыгын өскүрөөчилердин ле бастыра хозяйствонун молжулары бичилген стендтер бар. Стендтердин бирүзінде эн баалу, эн кереес документтерди — журттан Ада-Төрөл учун Улу жууда турушкандардын фронтовой фотожуруктарын илип койгон. База бир стендте КПСС-тин Төс Комитединин калганчы Пленумдарынын материалдары ла Л. И. Брежневтин «Жаңы јер» деп бичиги јадат. Совхозтын ишчилери ол бичикти энирлер сайын өмө-јөмөлө клубта кычырала, шүүжү өткүрип, бойлорына түп шүүлте эдип алгандар.

Нөк. Л. И. Поткинанын эрчимдү болушчызы Смехнов Николай Тихонович журттын улузыла база улам ла куучын-беседалар өткүрип турат. Ол азыйда сыгын өскүрөөчи болуп иштеген, көпти көргөн-уккан кижиге, эмди ол пенсионер. Лидия Ивановна жаңыс бойы ончо јерлерге барып болбозын билип, бек актив төзөп алган. Активисттердин тоозында — комсомол кыс В. И. Смехнова, јербойындагы Советтин депутады Н. М. Березикова ла онон до өскөлөри.

</

— 1979 жылда бистин жүрүмисте болотон жаан политический учурлу керек — ол СССР-дин Верховный Соведине выборлорго белетенери ле оорды өткүрери. Бу иш бистин алдыска жаан задачалар тургузат. Выборлор алдында өдүп турган окружной жуундарда СССР-дин Верховный Совединин депутаттарына кандидаттар эдип Төрөлистин эн тоомжулу уулдарын ла кыстарын көстөп турулар. Чаргыдагы совхозтын ишчилери бастыра албатынын бу байрамын ижинде билдирүлү једимдерле уккырга белен. Совхоз государственного табыштырар сүттин планын 105 процентке, эттин — 102 ле түктин 101 процентке бүдүрип салган.

Трибунада Камлактагы ферманын заведующийи Т. Г. Елева. Ол Шебалиндеги 710 номерлү избирательный округ аайынча СССР-дин Верховный Совединин Национальносттор Соведине депутаттын кандидадына албатынын депутаттарынын Алтайский краевой Совединин исполкомынын председателин Владимир Николаевич Раевскийди көстөөр деп шүүлте берди. Көстөлип турган кандидатты јарадып, Чаргыдагы ферманын тракторизи Н. Г. Крестьянников, краевой Советтин депутады, бу ок ферманын ишмекчизи Я. З. Тыдыков ло ветерандардын Совединин председатели И. А. Чуканов куучын айттылар.

Улус-Чаргыдагы ферманын тракторно-полеводческий бригадынын бригадири А. Н. Семкин жуунда куучындагандардын шүүлтезин изү јөмөп, мынайда айтты:

— Өткөн жылда бистин ферманын ишчилери күчин кысканбай иштегилеп, государственного малдан алар продукция садатан пландарын ажыра бүдүрип салдылар. Тургуза өйдө бис ижисте јангы јенүлер

АГИТАТОРЛОР ИЗБИРАТЕЛЬДЕРГЕ КЕЛЕТ

«Кызыл Чолмон» колхозтын правлениезинин туразындагы ленинский залга келген избирательдерди дежурить эдип турган агитаторлор күндүлү уткып турулар.

Мындагы агитпункттын ижин јиит коммунист В. Т. Челтуев башкарып јат. Выборлорго белетенер өйдө эл-јон ортодо өдүп турган јартамал иштерде эрчимдү туружып тургандардын тоозында ВЛКСМ-нин райкомынын бюрозынын члени Н. М. Молчинов, СССР-дин Верховный Советине выборлор өткүреринин участковый избирательный комиссиязынын председатели В. Т. Бадиров.

Агитпункт јартамал иш өткүрерине керектү жүзүн-јүүр көргүзүлү материалдарла јеткилделген. Мында выборлорго учурлалган бастыра литература бар, стенелерине КПСС-тин јөптөри жүрүмгө канайда өткүрилип турганын көргүскен стендтер ле плакаттар илилген, столдорында јаантайын жаңы газет-журналдар јадат. Агитаторлор бойынын ижин ажындыра јөптөлгөн план аайынча төзөп, эл-јонго жүзүн-башка темалар аайынча лекциялар кычырып, јиит избирательдердин ле јурт хозяйствонун ветерандарынын туштажуларын өткүрип турулар.

Эмди агитаторлор бойларынын участкакторына жүргүлөп, анда избирательдерге 4 мартта болотон выборлор керегинде беседа өткүргилейт, оорды албатынын депутадына көстөлгөн кандидаттардын биографияларыла таныштыргылайт. Выборлорго белетенер өйдө эл-јон ортодо өдүп турган массово-политический иште эрчимдү туружып, берилген кандый ла общественный јакылта-ишти ак-чек бүдүрип тургандардын тоозына комсомолкалар мал өскүрер ферманын бухгалтери Роза Кутубаева, телефонистка Мерует Кабышева ла Ортолык деп ыраак јуртын өскө дө агитаторлоры кирип јат.

А. Ласкин.

БИСТИ АК-ЧЕК ИШТЕЕРГЕ УРЕДЕТ

Колхозтын правлениези, партийный организация калганчы жылдарда эл-жонды коммунистический күүн-тапту эдип тазыктырары жанынан иштеп турган коллективтин учурын онон ары бийиктедерине жаан аяру эдет. Партиянын XXV съездинде тазыктырунын бастыра сурактарын комплексно (бириктире) көрөр керек деп айдылган шүүлте бу ишти эрчимдедерине ле жарандыраарына жаңы тебү берген.

Мыныла колбой иштеп турган коллектив ээн чөлди кыска өйдүн туркунына канайып чечектеп турган жер эдип кубултканы керегинде билерге, Л. И. Брежневтин «Жаңы жер» деп бичигинен бир темдек алалы.

«Мен 1954 жылдын жаңы жердеги баштапкы жазын качан да ундыбазым — деп, Л. И. Брежнев бичип жат. — Кокчетавский областын Рузаевский районунын совхозторынын бирүзінде туштажу тушта меге жаңы жерде өскөн «акмолинка» деп буудайдын снабын туттургандар. Мен ол снапты колымда тудуп, кандый санаалар сананганымды айдар да арга жок. Ол өйдө көп неме сагышка кирген — баштапкы пландар ла амадулар, уйку ж

МӨРӨЙДӨ ОЗОЛООЧЫ

Барагаштагы совхозтын төс журтындагы ферманын койчызы В. С. Кырмакова СССР-дин Верховный Советине өдөтөн выборлордын күнин ижинде жаңы једимдерле уткыырга белетенип туру.

Ферманын ишчилери өткөн жылдагы социалистический молјулар канайып бүткенин бу јуукта көргөн. Ондо ферманын зоотехниги В. В. Могулчин ончо озочылдарды адап тура, элден ле озо В. С. Кырмакованы аңылу темдектеерге күүнзейт деп айткан. Озочыл койчы колындагы малын бир де чыгым јок корып алып, өткөн жылдын молјуларын јенүлү бүдүрип салган.

Валентина Сергеевна 1979 жылга молјулар алып, эки јиит койчыны — Люда Тайборинаны ла Миша Бадаевти ишке таскадар болды. Бу јиит малчылар ченемелдү койчынын ченемелине, узына үренип



дениелерин аңылу темдектеер керек. Олорло бистинг де ороннын, телекейдеги өскө дө ороондордын улузы жаан со- нуркап таныжат. Олор басты- ра советский албатыга жаңы творческий көдүринги берет» — деп, Андрей Павлович бистинг куучынысты баштайт. — Бу эске алыныштардын төс ге- ройынын — советский алба- тынын сүр-кебери, салымы ис- ториянын бир кезек өйи ажы- ра — Ада-төрөл учун Улу жуу тужындагы ла онын кийнинде- ги жылдар ажыра јарт көргү- зилет».

От-јалбышту жылдарда Ада- Төрөл уур айалгада болордо, А. П. Калачев, ол тушта јиит комсомол уул, бастыра јииттер чилеп, немецкий фашисттерле күүн-кайрал јоктон тартыжар- га, фронтко атанган. Оборы жаан, бойы күчтү ле чыйрак уул кайучы болуп, ат-нерелү жуулажып, нөкөрлөриле кожо фронттын линиязын кечип, өштүнинг тылынан «тилдерди» экелип, јенү аларга, кичинек те болзо, болужын јетирген.

Аймактын төс јуртында Л. И. Брежневтин «Кичү јер» деген бичигиле научно-практи- ческий конференция өдөрдө, анда жу

жы ла јуу-согуш алдында ук-
кам. Ол тушта ологго партия
кандый јоп, кандый право бе-
рер аргалу болгон? Сок јангыс
јоп, сок јангыс право, сок јан-
ыс молју — ол табаруга эн
озо туруп чыгары, јалбырап
турган јалбышка нөкөрин арга-
даарга эн озо чурап бара-
ры» — деп, Ада-төрөл учун
Улу јуунын туружаачызы өт-
көн научно-практический кон-
ференцияда өкпөөрип куучын-
даган.

«Јуунын калганчы күндери-
не јетире бис чындык нөкөр-
лөристин сөөктөрин јууганыс,
фашисттердин анзыраганы-
нын истерин көргөнис, ал са-
гышка түшкен энелерге, тул
келиндерге, аштаган өскүстөр-
ге јолукканыс. Бүгүн менен,
ол јууда турушкан фронтовик-
тен, эн јаан кандый шүүлте
эттигер деп сурагылаган бол-
зо, айдар эдим: ол эмди катап
болбос учурлу. Јуу качан да
болбозын. Бистин балдар јуу
көрбөзін» — деп, азыйгы
фронтовик куучындайт.

Партия ла башкару Андрей
Павлович Қалачевты ат

Санина Надя јииттердин Владимир Куйрукович Саданчиковко баштаткан јаан бригадазында бир јыл мынанг кайра иштеп баштаган. Јууннын трибуназынан куучын айдып, ол јашөскүримди кой ижине барып иштеерге, јииттердин бригадаларын јалтаныш јогынан төзөп турарга кычырган.

Кенигеги орто школдын

онынчы клазынын үренчиктери јиит малчыларды иштеги биографиязы башталганыла уткып, бис бойыстын јаан нөкөрлөристин јанжыгузын јөмөп, школды божоткон сонында көп јаныс төрөл совхозыста иштеерге артарыс деп бүдүндирип айттылар.

П. Курносова

МАЛДЫ КӨПТӨДӨ ӨСКҮРЕРИНЕ ЈААН АЈАРУ ЭДЕРИ

КПСС-тин Төс Комитединин июль айдагы Пленумы (1978 јыл) јурт хозјайствонын ишчилери алдында сүрекеј јаан учурлу задачалар тургускан. Јер ижинин ле мал ижинин продукциязын иштеп аларын

айдарга болбос. Жеткилинче бар. Оны КПСС-тин Төс Комитетинин июль айдагы Пленумы (1978 жыл) јарт чокумдап көргүскөн.

Азырал белетеер ишти јарандырганыла коштой бу өйдө малдын угын јарандырап ла онын тоозын көптөдөр ишке јаан ајару эдер керек. Јуртхозяйствeнный малдын бастыра бүдүмдеринин продуктивносын бийиктедери јанынан бисте сүрекей јаан аргалар бар.

Биске партийный, советский ле јуртхозяйствeнный органдардын ижин јаңы некелтелер аайынча кубулта төзөп алар керек. Малдын угын јарандырап ла зоотехнический иштин кемин бийиктедерине, кажы ла хозяйстводо, кажы ла фермада малдын тын-тоозын көптөдөрине бис иштерди научный учреждениелерле јуук колбулу өткүрер учурлу болуп јадыс. Бу иште элден ле озо продуктивносы бийик јаш малды кичеер өскүрерин төзөөр керек. Шак ла онын учун эн ле күчтү, су-кадык деген јаш малды талдап, зоотехнический науканың ла озочыл ченемелдин бастыра некелтелерин чике бүдүрүп, малдын угын јарандырапын кичеер керек.

</

БАЖАЛЫКТАР

Амыр-энчүни ле социализмди корыырында	1
Агитатор фермада	6
Эн тоомјылу улус көстөлөт	7
Агитаторлор избирательдерге келет	9
Бисти ак-чек иштеерге үредет	10
Мөрөйдө озолоочы	11
Фронтвик-коммунист	—
Айткан сөс — аткан ок	13
Малды көптөдө өскүрерине јаан ајару эдери	16
Койлорды эрте төрөдөрүн төзөмөлдү өткүрер	19
Төрөлгө — бийик чыгдыйлу, көп ноокы	23
Озочыл ченемелди — бастыра коллективтерге	26
Куба Республика	29

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано в печать 14/II 1979 г. Усл. п. л. 1,86. Уч.-изд. л. 2.
Заказ 588. Тираж 516 экз. Цена 5 коп. Формат 60×84¹/₁₆.
АН 11727

Горно-Алтайское отделение Алтайского книжного издатель-
ства, г. Горно-Алтайск, ул. Горно-Алтайская, 36. Горно-Алтай-
ская типография, пр. Коммунистический, 27.

